

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui

Arcuș Andrei xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.07.2019 – 21.08.2019;

Instanța de apel: 07.10.2019 – 28.01.2020;

Instanța de recurs: 07.08.2020 – 20.01.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 21 august 2019, Arcuș Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal și cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei stabilită lui Arcuș Andrei pentru o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

Cheltuielile judiciare în sumă de 1 620 lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză, au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt, că Arcuș Andrei, la 05 mai 2019, aproximativ ora 18:00, pe str. Gagarina, din s. Cărpineni, r-nul Hîncești, în scopul satisfacerii necesității sexuale, sub pretextul de a ridica niște acte de identitate pe numele său, a ademenit-o pe minora xxxxx xxxxx, unde prin aplicarea forței a dus-o în adiacentul străzii menționate supra, unde prin constrângerea psihică și fizică, contrar voinței și dorinței ei, a dezbrăcat-o de pantaloni, și ulterior a întreținut cu aceasta un raport sexual forțat.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, săvârșit asupra unei persoane minore.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Arcuș Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, iar prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu va fi realizat scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal, și anume de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, din partea condamnaților, și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a menționat că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpatului Arcuș Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Cu referire la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a aplicat pedeapsa lui Arcuș Andrei și în conformitate cu prevederile art. art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a precizat, că potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Arcuș Andrei se atribuie la categoria infracțiunilor grave, iar în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, prima instanță corect a reținut că inculpatul Arcuș Andrei se caracterizează negativ de la locul de trai (f.d.61), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (f.d. 62-63); persoane la întreținere nu are (f.d. 59-60); antecedente penale nu are (f.d. 66), iar conform cazierului contravențional din 07 mai 2019 eliberat pe numele acestuia se reține că în perioada când se afla sub urmărire penală, inculpatul a fost sancționat de 3 ori pentru contravenții de huliganism nu prea grav, vătămarea integrității corporale și distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine (f.d. 65).

Totodată, instanța de apel a indicat că în calitate de circumstanță atenuantă în privința lui Arcuș Andrei, conform art. 76 Cod penal, a fost reținut faptul săvârșirii unei infracțiuni de către o persoană care a atins vârsta de 18

ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, iar careva circumstanțe agravante în privința inculpatului, conform art. 77 Cod penal, nu au fost invocate în rechizitoriu, din care motiv nu pot fi invocate și reținute de către instanța de judecată.

Astfel, instanța de apel a precizat că pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (2) lit. b) Cod penal, se aplică pedeapsa cu închisoare de la 5 la 12 ani, iar potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că pedeapsa maximă de până la 12 ani prevăzută de norma incriminată inculpatului, urmează a fi redusă cu 1/2, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, iar noile limite ale art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind de la 5 ani până la 8 ani închisoare.

Instanța de apel a conchis, că la aplicarea pedepsei în privința inculpatului Arcuș Andrei, prima instanță a reținut circumstanțele atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, astfel stabilind că scopul pedepsei penale va fi realizat de către inculpat prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, or, nu este rațională executarea reală a pedepsei stabilite sub formă de închisoare, în contextul în care inculpatul este la prima abatere de legea penală, anterior nu a mai fost condamnat, iar partea vătămată a concretizat că nu are careva pretenții față de acesta, solicitând ca inculpatul să nu mai fie pedepsit din motivul că îi este milă de acesta.

Instanța de apel a respins argumentele acuzării privind aplicarea în privința lui Arcuș Andrei a unei pedepse sub formă de închisoare pentru un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, invocând că pedeapsa stabilită inculpatului nu-și va atinge scopul.

Instanța de apel a conchis, că pedeapsa aplicată inculpatului de către prima instanță, își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, astfel că aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pentru un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru un termen de probațiune de 3 ani, va duce la conștientizarea de către inculpat a celor săvârșite.

5. Procurorul, în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

5.1. În argumentarea recursului indică, că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 75 Cod penal, iar la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei.

Consideră acuzarea, că instanța de apel eronat a diminuat pedeapsa aplicată inculpatului, până la minimul sancțiunii și astfel nu a luat în considerație prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedura penală.

Mai susține, că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că infracțiunea săvârșită face parte din categoria infracțiunilor grave, că fapta săvârșită de către inculpat este de rezonanță sporită în societate, de rolul și scopul pedepsei de prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni, de consecințele faptei săvârșite prin care i-au fost cauzate părții vătămate suferințe psihice, de modul în care a fost săvârșită infracțiunea, întrucât inculpatul cunoștea vârsta părții vătămate, că prin înșelăciune a ademenit partea vătămată, și că inculpatul a aplicat forța fizică.

Menționează, că la diminuarea pedepsei aplicate inculpatului Arcuș Andrei, instanța de apel nu a luat în considerație coraportul circumstanțelor atenuante, care în speță lipsesc, cu circumstanțele agravante, or, pedeapsa redusă până la minimum prevăzut de sancțiune, se consideră echitabilă atunci când se constată un cumul de circumstanțe atenuante din cele prevăzute la art. 76 Cod penl.

În opinia acuzării, instanțele de fond au admis dubla valență în baza acelorași circumstanțe atenuante, prin diminuarea pedepsei până la minimum sancțiunii, precum și aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Indică că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și astfel hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6. Avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, a depus referință la recursul declarat de partea acuzării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În opinia apărării, instanța de apel corect a conchis în privința individualizării pedepsei aplicate inculpatului, fiind respectate prevederile art. 61, 75 Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul menționează, că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea acuzării invocă temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții acuzării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal apreciază ca declarative argumentele acuzării prin care se invocă faptul, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta deoarece în conținutul recursului nu au fost descrise care anume din motivele apelului nu au fost luate în considerație la judecarea cauzei.

Tot aici, Colegiul penal ține să menționeze, că motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

De asemenea, instanța de recurs consideră că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost întocmit și cu respectarea prevederilor art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, din care rezultă că instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, *respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.*

În privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, se atestă că partea acuzării critică decizia instanței de apel sub aspectul blândeței pedepsei stabilite inculpatului Arcuș Andrei, și

anume își manifestă dezacordul cu reducerea pedepsei până la minimul sancțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Așadar, Colegiul penal reține că prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Cu referire la dezacordul procurorului privind reducerea pedepsei în privința lui Arcuș Andrei până la minimul sancțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a stabilit că în calitate de circumstanță atenuantă în privința lui Arcuș Andrei, conform art. 76 Cod penal, a fost reținută săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani.

Or, la momentul săvârșirii infracțiunii, 05 mai 2019, inculpatul Arcuș Andrei, a.n. 28 decembrie 1999, avea vârsta de 20 ani.

Potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, *maximul pedepsei se reduce cu o treime*. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele

prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

În acest sens, Colegiul penal reține temeinicia concluziei instanței de apel potrivit căreia pedeapsa maximă de până la 12 ani, prevăzută de sancțiunea art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, urmează a fi redusă cu 1/3 în privința lui Arcuș Andrei, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, și astfel limitele noi a sancțiunii fiind de la 5 ani până la 8 ani închisoare.

Totodată, cu referire la alegațiile acuzării privind dezacordul cu aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite inculpatului Arcuș Andrei, Colegiul penal subliniază că potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

La caz, prin sentința primei instanțe, inculpatul Arcuș Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, reieșind din limitele noi ale pedepsei stabilite prin prisma art. 70 alin. (3¹) Cod penal, și în temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru un termen de probațiune de 3 ani, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

Noile limite ale sancțiunii articolului pentru care inculpatul a fost recunoscut vinovat, prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 ani până la 8 ani închisoare, astfel dispoziția instanței de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, nu contravine prevederilor legale așa cum a invocat recurentul, argumentele acestuia fiind nefondate.

Colegiul penal consideră că sunt declarative alegațiile procurorului cu privire la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, deoarece art. 90 Cod penal acordă instanței de judecată dreptul de a aplica suspendarea executării pedepsei cu închisoare cu respectarea rigorilor de motivare, de care în speță instanța de apel a ținut cont în deplină măsură.

Așadar, Colegiul penal menționează, că instanța de apel corect a conchis că prima instanță, la stabilirea categoriei pedepsei, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, și a luat în considerație faptul că inculpatul se caracterizează negativ de la locul de trai; la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află; persoane la întreținere nu are; anterior nu a fost condamnat, iar conform cazierului contravențional, acesta a fost sancționat de trei ori în perioada când se afla sub urmărire penală pentru contravenții de huliganism nu prea grav, vătămarea integrității corporale și distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine, și astfel prima instanță și-a

motivată soluția privind aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite inculpatului, concluzionând că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără a fi izolat de societate.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui **Arcuș Andrei xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **05 martie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor